

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

I Nossebro skola F-6 och fritidshem ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Dokumenttyp
Fastställd av

Detta dokument gäller för
Giltighetstid
Dokumentansvarig
Dnr

Handlingsplan
Av utbildningsnämnden
2025-08-26, § 58
Nossebro skola F-6 och fritidshem
Läsåret 2025/2026
Rektor
UN 2025/30

Innehållsförteckning

Inledning	3
Våra styrdokument	3
Diskrimineringslagen (2016:828).....	3
I denna lag avses med diskriminering:.....	3
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)	4
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §.....	4
Vad står begreppen för?	4
Kränkande behandling	4
Trakasserier	4
Diskriminering	5
Befogade tillsägelser	5
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2025/2026	5
Mål för läsåret 2025/2026	6
Konkreta åtgärder för 2025/2026	6
Främjande arbete	6
Förebyggande arbete	7
Förankringsarbete av denna plan	8
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom.....	8
Ett ärendes gång.....	8
Uppföljning och implementering	9
Ansvar.....	9
Elevhälsoteam.....	9
Kontaktpersoner och skolledning	9
Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp misstanke om diskriminering trakasserier och kränkande behandling elev-elev	11
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen.....	13

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt anmäla den misstänkta kränkningen till huvudman (inom en till två arbetsdagar) sedan utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
  - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
  - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
  - andra omständigheter av betydelse.

4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. (Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. (Lgr 22 kap.1)

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2025/2026

Vid både fritidshemmet och skolan bedrivs ett kontinuerligt och systematiskt arbete med syftet att i ett tidigt skede identifiera och motverka alla former av diskriminering, trakasserier samt kränkande behandling. Elevhälsan arbetar kontinuerligt med olika former av värdegrundsmaterial vilket stärker elevernas delaktighet och förståelse för arbetet mot kränkande behandling.

Genom regelbunden analys av trygghetskartor, som genomförs två gånger per läsår, samt genom strukturerade bamsamtal med hjälp av intervjufrågor, får vi värdefulla insikter i barnens upplevelser av trygghet och trivsel. Elevrådets aktiva arbete i att upprätthålla gemensamma trivseregler bidrar ytterligare till att synliggöra sådant som väcker oro eller skapar otrygghet. Dessa insatser möjliggör att vi i ett tidigt skede kan identifiera och åtgärda problematiska situationer, vilket stärker det förebyggande arbetet och främjar en trygg och inkluderande miljö för alla barn

Hösten och vårens sammanställning av trygghetskartorna påvisar stor trygghet.

Toaletter och omklädningsrum: Få elever upplever otrygghet på skolans toaletter, särskilt i B:1 och i omklädningsrummen. Särskilt p.g.a. bristande lås, insyn, eller äldre elever som stör.

Åtgärder: justerade sensorer, låsreparationer, ökad uppsikt, nya dörrar är beställda.

Specifika platser på skolgården: Otrygghet upplevs på vissa platser, bl.a. mellan hus B:1 och flygel A/C, bakom hus H och C, vid planket på stora skolgården, samt vid cykelställ och busshållplats. Åtgärder: Ökad personalnärvaro samt att elever på F-6 får inte vistas inom vissa områden.

Matsalen: Otrygghet vid entré, toaletter och handtvätt, särskilt när äldre elever är där samtidigt som yngre. Åtgärder: Låst under frukost och mellanmål. Pedagoger följer med till toaletten samt ökad närvaro i entrén.

Kompisgungan: Upplevs som farlig på lilla skolgården p.g.a. närhet till staket.

Åtgärd: Maxantalet barn i gungan minskat.

Bollspel: Elever känner sig något otrygga när bollar skjuts över hela skolgården. Åtgärd: En bollfri zon har införts längs gångstråket mellan B:1 och matsalen.

Busshållplats: Några elever känner sig otrygga. Åtgärd: bussvärdar och rastvärdar håller sig nära.

Höstens trygghetskartor redovisas på elevrådet som i sin tur redovisar till sin klass samt samrådsmöte med vårdnadshavare och representanter från utbildningsnämnden.

Arbetet kring trygghet och studiero har bedrivits kontinuerligt under läsåret genom olika mötesforum, vilket har bidragit till en ökad samsyn. Skolans personal arbetar gemensamt mot samma mål genom att tydligt visa nolltolerans mot alla former av kränkande behandling. En central del i det pågående utvecklingsarbetet är att all personal agerar enhetligt och

konsekvent, vilket stärker tryggheten för eleverna och tydliggör skolans värdegrund.

Mål för läsåret 2025/2026

- Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska ha en god studiero.
- Alla elever ska uppmuntras att ta eget ansvar för sin egen och andra elevers välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Alla ska använda ett respektfullt språk.
- Alla elever ska känna sig välkomna, trygga och inkluderade i verksamheten.
- Öka elevernas välbefinnande och trygghet genom styrda rastaktiviteter.
- Utbildningsinsats: Trygghet och studiero fortgår.

Konkreta åtgärder för 2025/2026

- Vuxennärvaro vid elevernas utevistelse och vid pedagogiska måltider.
- Varje år revideras trivselreglerna där eleverna är med och bestämmer.
- Vuxennärvaro i väntan på skolskjutsar vid skoldagens slut.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 1
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra hela elevens dag, både i skolan och i fritidshemmet.
- Personal skapar relation med eleverna.
- Rastboden på lilla och stora skolgården erbjuder lekredskap som leder till olika aktiviteter.
- Anpassa verksamheten så alla elever känner sig trygga, blir sedda och accepterade.
- Förbestämda platser i ex. matsal, klassrum, omklädningsrum och vid köbildning.
- Elevrådet ansvarar för implementeringen av ordningsregler.
- Fritidshemmets ordningsregler implementeras vid läsårets start.
- Trivselprogrammet är en fast rutin i skolan.
- Ökad vuxennärvaro i omklädningsrum.
- Misstänkta ~~Kränkningssärende~~ kränkningssärenden tas upp en gång i veckan på morgonmöte. ~~Kartläggningar görs kontinuerligt.~~
- Olika kartläggningar görs kontinuerligt.
- Elevcoach ansvarar för genomgång av konsekvenstrappa vid kränkande behandling i alla klasser vid varje terminsstart.
- Utbildningskonceptet Trygghet och studiero.
- Olika mötesforum med vårdnadshavare för att motverka kränkningar.

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

- Tjänstgöringen som sker under våren då nya klasser skapas.

- Elevhälsans kunskap om elever när klasser och grupper skapas.
- Elevcoachens stöd till alla elever, vårdnadshavare och pedagoger. Ute på de flesta raster och på morgonen på stora skolgården. Har samtalsstöd och kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare vid behov.
- Kurator finns tillgänglig på skolan under bestämda dagar varje vecka. Under dessa tider erbjuder kuratorn samtalsstöd till elever, rådgivning till vårdnadshavare samt handledning till personal vid behov.
- Aktuella ärenden lyfts vid personalkonferens varje vecka.
- Värdegrunden genomsyrar elevens hela dag och verksamheten. Implementering av de nya kursplanerna belyser detta tydligt.
- Vi arbetar kontinuerligt och medvetet med värdegrundsfrågor både på individ- och gruppnivå. Arbetet utgår från ett årshjul med tematiska fokusområden som syftar till att främja respekt, likabehandling och social samhörighet. Vår värdegrund ska genomsyra hela elevens skoldag – i undervisning, raster och övriga aktiviteter.
- Trygghetskarta genomförs två gånger per läsår.
- Ordningsregler uppdateras och implementeras varje termin.
- Rastvärdar ute bland elever på rasterna, synliggörs genom reflexväst eller röd arbetsjacka.
- Barnprat (där personal går igenom hela elevbarngruppen och ser till att alla får den hjälp de har rätt till och att alla barn blir sedda). Barnsamtal genomförs med alla barn, sker varje termin på fritidshemmet.
- Elevhälsokonferenser hålls kontinuerligt under läsåret.
- Pedagogiska måltider.
- Plan för diskriminering och kränkande behandling tas upp på elevråd, klassråd samt på föräldramöten och personalmöten.
- Elevcoach arbetar främjande i klass och med olika elever/elevgrupper samt individuella samtal.
- Vi arbetar medvetet med normer kring könsroller, genus och rätten att vara den man är.
- Fler styrda rastaktiviteter.
- Konflikter och kränkningar tas upp vid varje veckas personalkonferens. Kartläggningar genomförs för att identifiera mönster, exempelvis om vissa elever återkommande är utsatta eller utsätter andra.
- Rastvärdar och elevcoachens organisering och upplägg förankras vid varje ny terminstart.
- Fritidspersonal lyfter elevärenden på fritidsmöten samt på skolkonferens.
- Samarbete mellan skola, fritids och vårdnadshavare.
- Varje termin görs en fördjupad analys av misstanke av kränkande behandling i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att skapa en trygg och inkluderande skolmiljö där alla elever har lika rättigheter och möjligheter, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan

trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Arbetet sker systematiskt och långsiktigt för att motverka uppkomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I det förebyggande arbetet görs en kartläggning för att identifiera riskområden och otrygga situationer i verksamheten.

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom samlingar, information, en del i skapandet av trivselsregler samt aktivt delaktiga i värdegrundsarbetet. Vid konferens går den igenom med alla pedagoger i verksamheten.
- Klassläraren ansvarar för att informera eleverna
- Information till vårdnadshavare sker på föräldramöte-
- Elevrådet förankrar ordningsregler i klassrådet.
- Information om denna plan ges på läsårets första samrådsmöte.
- Samtala i personalgrupperna om sådant som oroar.
- Elevcoachens arbete med olika elevgrupper i förebyggande syfte, till exempel tjejgrupp och killgrupp. Samt samtalsstöd.
- Fortbildning Trygghet och studiero.
- Fortsatt arbete kring trygghet och studiero genom arbetsplatsöverenskommelse. Detta är ett verktyg för att skapa gemensam förståelse, tydliga förväntningar och en professionell samsyn inom personalgruppen.
- Fortsatt implementering av värdegrundsmaterialet Be The Hero för att ytterligare fördjupa elevernas insikter och stärka deras förmåga att agera vid händelser.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Personalkonferenser/veckomöten: Trygghetsärenden samt kränkingsärenden har en stående punkt.
- Enskilda samtal med elever.
- Observationer sker på lektioner, raster, i matsalen och på fritidshemmet.
- Frånvaroavstämningar görs kontinuerligt enligt handlingsplan.
- Kartläggningar görs kontinuerligt.
- Trivselsreglernas användning och implementering.
- Trygghetskarta 2 gånger per läsår
- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare tar kontakt med fritidshem och skola.
- Elevhälsan är aktiv del i det här arbetet.
- Fördjupad analys av kränkningar sker varje termin.

Ett ärendes gång

- Så snart någon inom verksamheten får kännedom om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling, ska detta skyndsamt

anmälas till rektor. Rektor eller biträdande rektor har därefter en skyldighet att utan dröjsmål anmäla ärendet vidare till huvudmannen. Ingen bedömning eller värdering av uppgifterna ska göras innan anmälan har skett.

- Rektor/biträdande rektor samt elevcoach ansvarar för att trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt.
- Ärendet rapporteras skyndsamt till huvudman.
- Ärendet dokumenteras i dokumentationssystemet, Prorenata. Elevcoach ansvarar för att ärendet kommer till rätt pedagog samt att gången för utredning och uppföljning följs.
- Utredning och uppföljning se bilaga 1 och 2.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen inför varje nytt läsår.

Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i verksamheten

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp misstanke om kränkande behandling. Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevhälsoteam för konsultation. Vi har återkommande elevhälsomöten.

Kontaktpersoner och skolledning

Skolsköterska	0512-570 86
kurator	070-833 51 78
elevcoach	073-966 28 23

Skolledning

Lamis Daher	rektor	0512-570 23
Kristin Mossberg	biträdande rektor	0512-570 35

Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp misstanke om diskriminering trakasserier och kränkande behandling elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbart agerande.	All personal
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem och berörda parter, enskilt eller i grupp. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera.	All personal
Steg 3	Dokumentation i Prorenata- Informera berörda lärare. Informera rektor. Rektor anmäler händelsen till huvudman.	All personal
Steg 4	Kontakt med berörda vårdnadshavare.	All personal
Steg 5	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal
Steg 6	Utredning och uppföljande samtal med berörda elever. Dokumentera i Prorenata. Återkoppling till vårdnadshavare.	Klasslärare/ fritidshemspersonal/elevcoach

Steg 7	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshempersonal och elevcoach.	Klasslärare, fritidshempersonal/elevcoach
Steg 8	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshempersonal, elevcoach och rektor.	Rektor
Steg 9	Rektor beslutar om vidare åtgärder	Rektor
Steg 10	Eventuell anmälan till socialtjänst. Eventuell polisanmälan.	Rektor
Steg 11	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört. Klassläraren/mentor samt elevcoach ansvarar för uppföljningen.

Steg 1-4 Ska ske skyndsamt.

Steg 1-6 Ska genomföras vid samtliga kränkningsärenden.

Steg 7-11 Vid allvarligare händelser eller om kränkningarna inte upphör.

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef